

COVID-19 Pandemisinde “Yaz Dalgası”

Covid-19 pandemisinde dünyada ve ülkemizde yeniden yükselen bir dalga yaşanmaktadır. Salgına karşı önlemleri kaldırmış olan Avrupa ve Amerika’da Omicron’un daha bulaşıcı varyantları olan BA.4 ve BA.5 ön plana geçmiştir.

Sağlık Bakanlığı’nın yayınladığı verilere göre 30 Mayıs-05 Haziran haftasında 7322 olan vaka sayısı yaklaşık dört kat artışla 20 Haziran-26 Haziran haftasında 26.635 olarak açıklanmıştır. Artış hızla devam etmekte olup, ölüm sayıları üzerindeki etkisi ise ancak 2-3 hafta sonra görülebilecektir.

Gerçek olgu sayıları ise bildirilenin çok üstündedir. Çünkü test ücretleri nedeniyle PCR testine ulaşım güçleşmiştir. Özellikle İstanbul’da son iki haftada hastaneye başvuru sayılarında endişe verici bir artış vardır. Birçok hastanede Covid-19 servisleri yeniden açılmaktadır.

Vaka sayılarının yeniden artışa geçtiği ülkemizde aşılama oranları toplum bağışıklığının sağlanabileceği seviyelerden çok uzaktadır. 2 doz aşı uygulananlar toplam nüfusun %63’ünü, hatırlatma dozu alanlar ise sadece %33’ünü oluşturmaktadır. Bilindiği gibi aşılama ağır hastalığı ve ölümü önlemedeki etkisi özellikle ilk 6 ay için en yüksek seviyelerde seyretmekte, sonrasında giderek azalmaktadır. Bu nedenle salgının kontrolü için hatırlatma dozlarının yapılması çok önemlidir.

Daha etkili aşı kampanyaları düzenlenmeli, 5-12 yaş arasında okul çocuklarına birçok ülkede olduğu gibi aşılama hakkı tanınmalı, aşıya ulaşım kolaylaştırılmalı, halkın altı kişinin gelmesini beklemeden gittiği anda aşı olabileceği merkezler belirlenerek ilan edilmelidir.

Günlük olgu sayısı 1000’in altına indiğinde kaldırılmış olan maske zorunluluğunun, toplu taşıma araçlarında ve kapalı ortamlarda yeniden yürürlüğe konması ve denetlenmesi gereklidir. Kapalı ortamların havalandırılmasına, fiziksel mesafe ve hijyen koşullarına yeniden özen gösterilmelidir. Özellikle Kurban Bayramı tatili sırasında yaşanabilecek hareketlilik göz önüne alındığında bu konuda çok hızlı adım atılması gerekir.

PCR testleri ücretsiz olmalı, testlere ulaşım kolaylaştırılmalı, bilimsel çalışmalarla duyarlılığı kanıtlanmış olan hızlı antijen testleri işyerlerinde ve evlerde tarama testleri olarak devreye sokulmalıdır.

Bölgeye ait veriler yayınlanarak, yerel önlem ve kurallar uygulanmalıdır.

PCR testlerinin belli bir oranında genomik analiz yapılarak, hâkim varyantlar belirlenmeli, “Türkiye Mutasyon Haritası” çıkartılmalıdır.

Covid-19 hastalığının tedavisinde etkinliği kanıtlanmış olan tüm ilaçlara ülkemizde ücretsiz ulaşım sağlanmalıdır.